

Indeks potrošačkih cijena (CPI) Mart 2012.godine

Mjesečna inflacija u martu iznosila +0,4%, dok je godišnja bila na nivou od +2,7%

Mjesečna inflacija u martu, mjerena indeksom potrošačkih cijena iznosila je +0,4%, dok je godišnja iznosila +2,7%. Najveći uticaj na mjesečnu stopu inflacije imali su rast cijena hrane (povrće i ostali prehrambeni proizvodi), goriva i maziva, kao i duvanskih proizvoda.

Posmatrano po glavnim grupama, mjesečni rast cijena zabilježen je u grupama: Hrana i bezalkoholna pića (+1,2%); Prevoz (+1,1%); Alkoholna pića i duvan (+0,7%); dok je pad cijena zabilježen u grupama: Ostali proizvodi i usluge (-1,6%); Odjeća i obuća (-0,8%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (-0,7%); Zdravlje (-0,3%); Rekreacija i kultura (-0,3%). Cijene u grupama: Pokuštvo i rutinsko održavanje stana; Komunikacije; Obrazovanje; Hoteli i restorani ostale su na nivou iz prethodnog mjeseca.

Pozitivne godišnje stope inflacije u martu zabilježene su u grupama: Alkoholna pića i duvan (+25,5%); Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva (+8,0%); Zdravlje (+5,1%); Ostali proizvodi i usluge (+3,6%); Hrana i bezalkoholna pića (+1,4%); Prevoz (+1,3%); Komunikacije (+1,0%); dok su negativne godišnje stope inflacije zabilježene u grupama: Odjeća i obuća (-3,1%); Rekreacija i kultura (-0,9%); Hoteli i restorani (-0,7%); Obrazovanje (-0,3%) i Pokuštvo i rutinsko održavanje stana (-0,1%).

**Grafik 1. Indeks potrošačkih cijena (CPI),
godišnje stope inflacije**

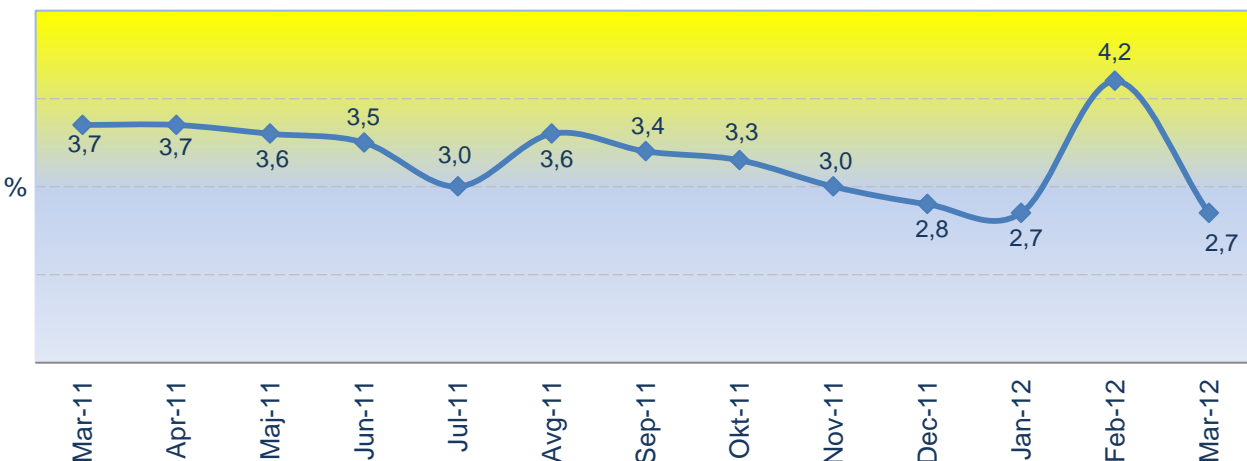
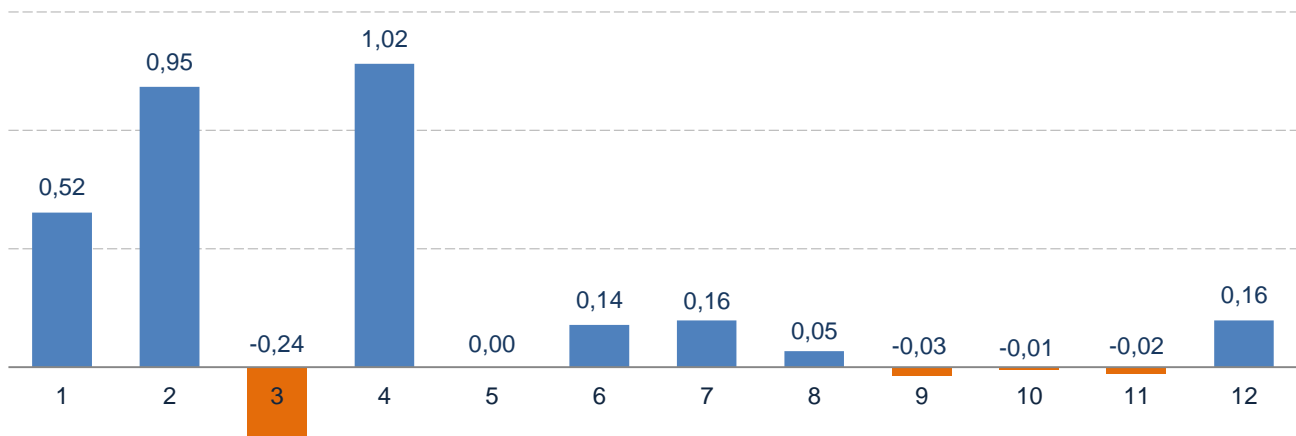

Tabela 1. Stope inflacije mjerene indeksom potrošačkih cijena, u %

Naziv	Ponderi %	Mart 2012 Ø 2011	Mart 2012 Feb 2012	Mart 2012 Mart 2011	Jan-Mart 2012 Jan-Mart 2011
00 CPI - ukupno	1000,0	2,9	0,4	2,7	3,7
01 Hrana i bezalkoholna pića	375,5	2,8	1,2	1,4	2,6
02 Alkoholna pića i duvan	37,2	16,4	0,7	25,5	24,0
03 Odjeća i obuća	76,1	-3,6	-0,8	-3,1	-1,6
04 Stanovanje, voda, struja, gas i druga goriva	128,7	7,9	-0,7	8,0	7,4
05 Pokućstvo i rutinsko održavanje stana	49,4	-	-	-0,1	-0,1
06 Zdravlje	28,0	2,6	-0,3	5,1	7,1
07 Prevoz	121,6	2,5	1,1	1,3	5,1
08 Komunikacije	55,8	0,4	-	1,0	1,0
09 Rekreacija i kultura	32,1	-0,7	-0,3	-0,9	-0,9
10 Obrazovanje	21,8	-0,2	-	-0,3	-0,3
11 Hoteli i restorani	29,6	-0,6	-	-0,7	-0,5
12 Ostali proizvodi i usluge	44,2	2,5	-1,6	3,6	3,9

Grafik 2. Uticaj pojedinačnih oblasti na godišnju stopu inflacije (u %), mart 2012.

COICOP oblasti

Tabela 2. Stope inflacije prikazane preko oblasti, grupa mjerene CPI-om, u %

COICOP /HICP	Naziv	Ponderi %	<u>Mart 2012</u> Ø 2011	<u>Mart 2012</u> Feb 2012	<u>Mart 2012</u> Mart 2011	<u>Jan-Mart 2012</u> Jan-Mart 2011
00	CPI - ukupno	1000,0	2,9	0,4	2,7	3,7
01	HRANA I BEZALKOHOLNA PIĆA	375,5	2,8	1,2	1,4	2,6
011	Hrana	354,6	2,9	1,2	1,4	2,7
012	Bezalkoholna pića	20,9	1,2	0,5	1,4	1,5
02	ALKOHOLNA PIĆA I DUVAN	37,2	16,4	0,7	25,5	24,0
021	Alkoholna pića	15,4	3,7	-0,3	5,3	5,7
022	Duvan	21,8	25,4	1,3	40,7	37,5
03	ODJEĆA I OBUĆA	76,1	-3,6	-0,8	-3,1	-1,6
031	Odjeća	44,5	-5,0	-0,9	-4,2	-2,0
032	Obuća	31,6	-1,5	-0,6	-1,7	-1,0
04	STANOVANJE, VODA, STRUJA, GAS I DRUGA GORIVA	128,7	7,9	-0,7	8,0	7,4
041	Stvarne rente	11,1	1,1	-	1,1	0,7
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	-2,1	-	-4,8	-3,8
044	Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	13,9	18,2	-	37,0	37,0
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	7,6	-0,9	5,6	4,8
05	POKUĆSTVO I RUTINSKO ODRŽAVANJE STANA	49,4	-	-	-0,1	-0,1
051	Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	12,6	-1,6	-	-3,1	-3,1
052	Tekstilni proizvodi za domaćinstvo	2,5	6,1	-	8,8	7,5
053	Aparati za domaćinstvo	15,1	-	-	-	-
054	Staklarija, pribor za jelo i kućne potrebštine	1,9	1,1	-	1,8	1,8
055	Alati i razne potrebštine za kuću i vrt	1,6	1,6	-	4,5	3,5
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-0,6	-	-0,7	-0,6
06	ZDRAVLJE	28,0	2,6	-0,3	5,1	7,1
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	2,7	-0,5	5,8	7,9
062	Nebolničke usluge	8,0	2,5	-	3,1	4,9

07	PREVOZ	121,6	2,5	1,1	1,3	5,1
071	Kupovina vozila	13,3	-	-	-	-
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	3,2	1,9	1,9	4,0
073	Usluge prevoza	40,0	2,1	-	0,7	8,7
08	KOMUNIKACIJE	55,8	0,4	-	1,0	1,0
081	Poštanske usluge	2,1	6,0	-	12,7	12,7
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	0,4	-	0,9	0,9
09	REKREACIJA I KULTURA	32,1	-0,7	-0,3	-0,9	-0,9
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-1,3	0,2	-2,3	-2,5
092	Ostala veća trajna dobra za rekreaciju i kulturu	0,3	0,2	-	0,4	0,4
093	Ostala rekreaciona oprema, cvijeće i kućni ljubimci	3,3	-0,1	-	-0,7	-0,6
094	Rekreacione i kulturne usluge	1,3	0,3	-	0,4	1,0
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	-0,6	-0,5	-0,5	-0,3
10	OBRAZOVANJE	21,8	-0,2	-	-0,3	-0,3
10x	Predškolsko i osnovno obrazovanje, više i visoko obrazovanje	21,8	-0,2	-	-0,3	-0,3
11	HOTELI I RESTORANI	29,6	-0,6	-	-0,7	-0,5
111	Usluge ishrane	20,6	-0,7	-	-0,9	-0,7
112	Usluge smještaja	9,0	1,1	-	2,2	2,2
12	OSTALI PROIZVODI I USLUGE	44,2	2,5	-1,6	3,6	3,9
121	Lična njega	37,2	2,9	-1,4	4,1	4,2
123	Lični predmeti	3,2	-0,3	-4,9	0,5	4,5
124	Socijalna zaštita	1,0	-	-	-	-
125	Osiguranje	0,6	3,9	-	5,4	6,2
126	Finansijske usluge	2,0	-	-	-	-
127	Ostale usluge	0,2	-1,2	-	-2,2	-3,0

Tabela 3. Grupe koje su najznačajnije uticale na mjesečnu stopu inflacije, mart 2012.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Mjesečna inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
011	Hrana	354,6	1,2	0,29
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	1,9	0,13
022	Duvan	21,8	1,3	0,03
012	Bezalkoholna pića	20,9	0,5	0,01
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	0,2	0,00

095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	-0,5	-0,01
123	Lični predmeti	3,2	-4,9	-0,02
032	Obuča	31,6	-0,6	-0,02
031	Odjeća	44,5	-0,9	-0,04
121	Lična njega	37,2	-1,4	-0,05
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	-0,9	-0,09

Tabela 4. Grupe koje su najznačajnije uticale na godišnju stopu inflacije, mart 2012.

COICOP/ HICP	Naziv grupe	Ponderi ‰	Godišnja inflacija %	Uticaj u procentnim poenima
022	Duvan	21,8	40,7	0,89
045	Električna energija, gas i ostala goriva	94,9	5,6	0,53
044	Snabdijevanje vodom i druge usluge vezane za stan	13,9	37,0	0,51
011	Hrana	354,6	1,4	0,34
121	Lična njega	37,2	4,1	0,15
072	Troškovi korišćenja i održavanja vozila	68,3	1,9	0,13
061	Medicinski proizvodi, uređaji i oprema	20,0	5,8	0,12
021	Alkoholna pića	15,4	5,3	0,08
08.x	Telefonska i telefaks oprema, telefonske i telefaks usluge	53,7	0,9	0,05
012	Bezalkoholna pića	20,9	1,4	0,03
081	Poštanske usluge	2,1	12,7	0,03
073	Transportne usluge	40,0	0,7	0,03

10x	Predškolsko i osnovno obrazovanje, više i visoko obrazovanje i obrazovanje za koje se ne može definisati nivo	21,8	-0,3	-0,01
095	Novine, knjige i kancelarijski pribor	18,9	-0,5	-0,01
056	Proizvodi i usluge za rutinsko održavanje stana	15,7	-0,7	-0,01
111	Usluge ishrane	20,6	-0,9	-0,02
091	Audio-video, fotografska i oprema za obradu podataka	8,3	-2,3	-0,02
051	Namještaj, pokućstvo, tepisi i ostale podne prostirke	12,6	-3,1	-0,04
043	Održavanje i popravka stanova	8,8	-4,8	-0,04
032	Obuča	31,6	-1,7	-0,05
031	Odjeća	44,5	-4,2	-0,19

METODOLOŠKA OBJAŠNENJA

Indeksi potrošačkih cijena (CPI) su najvažniji kratkoročni indikatori i osnova za donošenje odluka u oblasti ekonomije i finansija. Od januara 2009.godine koriste se kao *zvanična mjera inflacije* u Crnoj Gori,

Indeks potrošačkih cijena koristi se za usklađivanje plata i zarada u skladu sa kolektivnim ugovorima, te penzija i socijalnih davanja. Takođe se koristi za deflacioniranje pojedinih makroekonomskih agregata u statistici nacionalnih računa i u druge svrhe.

Indeks potrošačkih cijena se definiše kao mjera prosječne promjene cijena fiksne korpe roba i usluga koje domaćinstvo kupuje u cilju zadovoljenja svojih potreba.

Ponderi koji se primjenjuju za izračunavanje indeksa potrošačkih cijena izražavaju relativnu važnost odabranih proizvoda i usluga u ukupnoj potrošnji domaćinstava na domaćoj teritoriji.

Lista proizvoda se redovno revidira kako bi se očuvala njena reprezentativnost u pogledu strukture potrošnje i navika potrošača.

Podaci se publikuju 15-tog u mjesecu za prethodni mjesec, kao i na našem web sajtu www.monstat.org

Uticaj pojedinih grupa na stopu inflacije pokazuje koliko je data podgrupa uticala na ukupnu stopu inflacije. Uticaj zavisi od pondera i stope inflacije date grupe. Ponderi predstavljaju relativno učešće potrošnje domaćinstava određene grupe ili podgrupe proizvoda u ukupnoj potrošnji. Zbog toga ponderi imaju važnu ulogu u računanju stope inflacije. Oni predstavljaju "važnost" određene grupe proizvoda u ukupnoj potrošnji domaćinstava u određenom referentnom periodu. Na primjer, ako tokom određenog mjeseca cijene hljeba porastu za 10%, ovo će uticati na rast inflacije za oko 0,5% ($10 \cdot 5\% = 0,5\%$ - pošto je učešće hljeba u ukupnim troškovima 5%). Međutim, ako cijene lijekova zabilježe rast od 12%, ovo bi povećalo inflaciju za 0,06% ($12 \cdot 0,5\% = 0,06\%$ - pošto je učešće lijekova u ukupnim troškovima 0,5%). Ovaj jednostavan primjer pokazuje koliko veliki uticaj imaju ponderi na konačnu cifru koja prikazuje inflaciju.

Izdaje i štampa Zavod za statistiku Crne Gore (MONSTAT)
81000 Podgorica, IV Proleterske br.2, telefon (+382) 20 230-811, telefaks (+382) 20 230-814

Saopštenje pripremio:

Miroslav PEJOVIĆ

Tel. +382-20-230 805

contact@monstat.org

